

INAUGURACIÓ DE LA XIX ESCOLA D'HIVERN DEL PSC

Intervenció de José Montilla

Tarragona, 22 de gener de 2005

Bon dia, companyes i companys, amics i amigues,

Benvinguts a l'Escola d'Hivern del PSC. Com cada any, i aquesta ja és la dinovena edició, l'Escola d'Hivern ens ofereix un espai privilegiat per a la reflexió compartida i el debat aprofundit.

Tarragona ens acull de nou amb la seva mediterrània hospitalitat. Josep Maria Sala i Francesc Vallés ens han preparat un interessant programa sota el lema "les oportunitats que ofereix Europa". Ho trobo ben encertat, perquè identifica amb propietat l'actitud d'esperança amb la que els catalans i les catalanes sempre ens hem aproximat a Europa.

Certament Europa va ser durant molts anys una anhel d'esperança per la llibertat, la democràcia i el progrés. Amb la integració a la CEE, ara ja fa divuit anys, vàrem encetar una etapa que mereix sense dubte un balanç positiu.

Des del punt de vista econòmic Europa ha estat un estímul permanent per a la modernització de la nostra economia, i ha significat un proveïdor net de recursos que de mitja ha transferit l'equivalent al 0,8 per cent del PIB espanyol. És a dir, un exercici de solidaritat extraordinari que ens ha ajudat a reduir el nostre diferencial de renda per càpita en divuit punts percentuals respecte de la mitja comunitària.

Des del punt de vista polític ha ancorat la nostra democràcia entre les més velles d'Europa i en un marc de llibertats i respecte als drets humans que és referent per al conjunt de la humanitat.

Des del punt de vista social la UE ha afavorit la cohesió a través dels programes del fons social; i l'obertura de fronteres ha ofert l'oportunitat de circular, estudiar, treballar i residir lliurement als països de la Unió.

Després de divuit anys de vinculació al projecte europeu estem en condicions de donar un altre i decisiu pas endavant en la construcció europea. I ho podem fer des d'una posició activa. Així ha estat durant la nostra participació en els debats de la convenció. Debats en els que ha tingut un paper molt rellevant el company Pep Borrell, avui President del Parlament Europeu. Com també va ser l'actitud activa de José Luis Rodríguez Zapatero per assolir l'acord a la Conferència Intergovernamental de 18 de juny passat, que va donar llum verda al tractat pel qual s'estableix una Constitució per a Europa.

Tenim un paper actiu i compromès amb la construcció europea que tindrà de nou l'oportunitat de posar-se de manifest en el referèndum del proper dia 20 de febrer. Serem el primer país en sotmetre a referèndum la Constitució europea. Europa ens mirarà, i tindrem l'ocasió d'obrir camí . Volem que Catalunya digui Sí a Europa amb força. Un Sí que sigui coherent amb una llarga tradició política i que alhora expressi el compromís per donar un pas més en el camí de la integració Europea.

Tenim moltes raons per dir Sí a la Constitució europea. Permeteu-me que destaquï deu qüestions que estimem fonamentals per donar-hi suport:

1. Diem Sí, perquè es crea el concepte de ciutadania europea i situa al ciutadà al centre de la construcció europea.
2. Diem Sí, perquè incorpora la carta de Drets Fonamentals, que potencia al màxim els drets humans i els mecanismes per a la seva garantia.
3. Diem Sí, perquè permet desenvolupar l'Europa social i vetlla per obtenir elevats nivells d'integració, com així ho ha reconegut la Conferència Europea de Sindicats, que com sabeu és un membre actiu de la campanya a favor de la Constitució Europea.
4. Diem Sí, perquè incorpora els valors progressistes: la pau, la llibertat, la solidaritat, l'economia social de mercat, la tolerància, la igualtat entre homes i dones i el desenvolupament sostenible.
5. Diem Sí, perquè reforça el reconeixement de la dimensió regional de la Unió, i permet desenvolupar

l'expressió de la diversitat d'Espanya a les institucions comunitàries. Com així s'ha demostrat en les recents decisions del govern de José Luis Rodríguez Zapatero sobre el Memoràndum lingüístic, i amb la participació de les Comunitats Autònomes a les delegacions de l'Estat davant el Consell Europeu o de la REPER.

6. Diem Sí, perquè promou la cohesió econòmica, social i territorial.
7. Diem Sí, perquè reconeix el paper solidari i promotor del desenvolupament que ha de tenir Europa en el món, i estableix principis que per a nosaltres són fonamentals com el multilateralisme, el respecte al dret internacional i la legitimitat de l'ONU.
8. Diem Sí, perquè les reformes institucionals previstes amb el sistema de doble majoria, l'ampliació dels processos decisoris susceptibles de majoria qualificada i el mecanisme de cooperació reforçada, sense cap mena de dubte, milloraran l'eficàcia en el funcionament del govern de la Unió.

9. Diem Sí, perquè democratitza el seu funcionament al donar un paper més actiu i decisiu al Parlament Europeu que comparteix en la majoria del casos la capacitat legislativa amb el Consell.
10. Diem Sí, perquè reforça la projecció exterior de la Unió, ja que la dota de personalitat jurídica pròpia, crea la figura del President Permanent del Consell Europeu i del ministre d'afers exteriors.

En resum diem Sí perquè el tractat constitucional sota la divisa “unida en la diversitat” instaura a l’arrel de les nostres societats l’apreciació de la pluralitat com un valor constitutiu de la convivència cívica. Aquesta actitud canviarà radicalment les formes de concebre i exercir el poder. Com ha assenyalat Daniel Innerarity “el poder com imposició es transforma en el poder com a negociació”, en un recent article a El País.

Diem Sí, tot i que és cert que existeixen aspectes en els nostres objectius que són més ambiciosos que no els assolits a l’actual tractat. Però els avanços són certs, i hem de recordar que l’alternativa seria retornar al Tractat de

Niça. El que a la pràctica conduiria al bloqueig institucional. Perquè si la Unió no avança existeix un perill evident d'involució del procés d'integració, més encara en una Europa ampliada a vint-i-cinc membres.

És cert que des de l'ambició europeista alguns s'arriben a decantar pel NO. Però no podem ignorar qui són la majoria dels partits que ja han votat no al Parlament europeu: estic parlant de personalitats com Jean Marie Le Pen i la seva filla Marine, l'Alessandra Mussolini, del neofeixisme italià, els antieuropeistes del Regne Unit, el partit unionista nord irlandès, l'austríac Jorg Haider i el partit racista flamenc Vlaams Blok. Certament, que és una llista de males companyies per l'europeisme. Són les companyies que en aquesta campanya per al NO tindran els partits que també al nostre país es decanten per aquesta opció.

Us animo a treballar amb força per donar a conèixer el nou tractat constitucional. És sense cap dubte un referèndum important per a Catalunya, i per Europa, ja que dóna punt de sortida als processos de ratificació entre els grans països de la Unió.

El referèndum és la primera cita política decisiva d'aquest any 2005. Però en tindrem més, sense cap dubte aquest any serà decisiu pel desplegament de l'acció dels governs de Catalunya i Espanya, i convé posar-ho de relleu.

Però hores d'ara ja tenim un balanç significatiu del que està representant per a Catalunya l'oportunitat històrica de disposar d'un govern socialista a Espanya. Així, des del punt de vista de les polítiques socials, promotores de la cohesió i de la justícia social permeteu-me que us posi dos exemples:

L'aprovació de la llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere significa un canvi conceptual pel que fa a la forma d'atendre la violència de gènere, ja que intervé directament sobre les causes que la provoquen. Entre altres, es preveuen mesures de sensibilització i intervenció en l'àmbit educatiu; el reconeixement al dret a que la imatge de les dones no sigui utilitzada amb caràcter discriminatori; l'assistència jurídica gratuïta per les víctimes de la violència de gènere; la

creació de tribunals especialitzats; i més suport a les víctimes amb mesures de protecció social i suport econòmic. En aquest sentit la Seguretat Social considerarà com a període de cotització efectiva el temps que les treballadores víctimes de la violència de gènere cessin a la seva activitat per fer efectiva la seva protecció. A Catalunya aquesta lacra social va generar durant l'any 2003 més d'onze mil denúncies i 17 morts.

Una altra actuació social de primer ordre ha estat l'augment de les pensions. S'ha aprovat un increment general del 3,5 %, i pujades addicionals per a les pensions mínimes que van des del 4,5 % fins al 8,07 %. La millora de les pensions afectarà a 1.393.000 persones a Catalunya de les quals prop de 300.000 perceben a l'actualitat pensions amb mínims.

A aquesta actuació cal afegir que a partir del 2005 es permetrà compatibilitzar les pensions de viduïtat i les del SOVI. A Catalunya actualment hi ha 84.000 persones que perceben pensions del SOVI, dones en la seva major part.

Actuacions com aquestes permeten avançar cap a una societat més justa i solidària. Però també s'han donat avanços claus, per a Catalunya, en la configuració de l'acció de l'Estat des d'una concepció que nosaltres hem defensat sempre com a federal. En aquest sentit i per construir l'Espanya plural:

1. Hem encetat el camí de les reformes institucionals: tant de la Constitució Espanyola que preveu la configuració que preveu, com sabeu, del Senat com a Cambra de representació territorial; com també a casa nostra s'ha encetat el procés per l'elaboració d'un nou Estatut d'Autonomia
2. Hem plantejat a l'agenda política d'aquesta legislatura la reforma del sistema de finançament autonòmic en general i del sistema sanitari en particular.
3. Hem generat nous mecanismes de coordinació institucional del govern d'Espanya amb les CC.AA. Em refereixo a la Conferència de Presidents, la reactivació de les Comissions bilaterals, en el cas de la Generalitat de Catalunya, que són

fonamentals per la cooperació; i també de les conferències sectorials; així com la presència de presidents autonòmics a les cimeres transfrontereres.

4. Hem avançat decididament en el reconeixement de la pluralitat lingüística de l'Estat amb la decisió d'impulsar l'ús de les llengües cooficials a l'administració de justícia, promovent la cooperació entre l'Institut Ramon Llull i l'institut Cervantes, i impulsant el Memoràndum per possibilitar la modificació del reglament lingüístic de les institucions europees.
5. Hem recuperat demandes històriques bloquejades pels successius governs del PP com la derogació del transvasament de l'Ebre, l'impuls de la carta municipal de Barcelona, la incorporació de distintius autonòmics a les matrícules de vehicles -que serà una realitat properament-, el traspàs a la Generalitat de la línia ferroviària "Lleida-La Pobla de Segur", i la cessió del castell de Montjuïc a la ciutat de Barcelona.

6. I també hem defensat la memòria històrica amb la futura devolució a la Generalitat de Catalunya dels documents de l'arxiu de Salamanca, el compromís de rehabilitar l'honor del president Companys, i la decisió de crear una prestació econòmica pels anomenats "nens de la guerra", aprovada en el Consell de Ministres d'ahir.

Com tots desitjàvem, l'acció del govern d'Espanya ha reforçat, sense cap mena de dubte, l'acció del govern de Pasqual Maragall. Un govern nacional i de progrés que ja té en el seu haver la consolidació d'una via catalana d'entendre i desenvolupar l'autogovern. Aquesta és una aportació extraordinària pel progrés de Catalunya i Espanya.

Una vegada hem establert les bases de les reformes institucionals a Catalunya, es configura com a prioritària la construcció d'una nació socialment avançada. En aquest sentit s'orienta el pressupost de la Generalitat per l'any 2005, que incrementa en més del seixanta per cent la

inversió pública i reforça la despesa social fins assolir el 65 % del total.

Ens podem sentir orgullosos del nostre balanç de govern a Catalunya i a Espanya. Com deia el president, José Luis Rodríguez Zapatero hem encetat un nou temps. Un temps d'esperança amb oportunitats mai conegudes.

A les nostres mans està aprofitar totes les seves possibilitats. I això requereix la implicació i el suport de l'àmplia majoria dels ciutadans i ciutadanes del nostre país.

Us convido ha treballar per compartir amb tothom la nostra ambició i la nostra il·lusió. Confieu a les forces de la nostra societat. Hem fet un llarg camí durant aquests darrers vint-i-cinc anys i ara podem encetar una nova etapa de progrés, llibertat i justícia social.

Comptem amb tots vosaltres per fer-la realitat.

Bona feina, i la sort segur que també ens acompanyarà.
Moltes gràcies.